

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a Mgr. Andrey Veselé v právní věci

žalobce: **Mgr. J. H.**

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2023, č. j. 10.01-000427/23-002

takto:

- I. Žaloba se **z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

- 1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 31. 8. 2023, č. j. 10.01-000427/23-002 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), žalobci neurčila advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném a účinném znění (dále jen „*zákon o advokacii*“) z toho důvodu, že se ze strany žadatele jedná o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva dle § 18c odst. 5 zákona o advokacii.
- 2. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že žalobce žádal o určení advokáta dle § 18c zákona o advokacii k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119. Okresní soud v Děčíně zamítl usnesením ze dne 1. 6. 2022, č. j. 49 EXE 1205/2020-31, návrh žalobce na zastavení exekuce vedené proti žalobci jako povinnému. Usnesení obsahovalo poučení o opravném prostředku, který se podává do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Děčíně. Žalobce proti tomuto usnesení podal odvolání, které doručil do datové schránky soudního exekutora. Ten ho postoupil až k výzvě soudu prvního stupně dne 14. 12. 2022. Okresní soud v Děčíně tuto situaci vyhodnotil tak, že odvolání povinného nebylo podáno včas, neboť se podává u exekučního soudu, a usnesením ze dne 11. 1. 2023, č. j. 49 EXE 1205/2020-91, odvolání jako opožděné odmítl. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, které Krajský soud v Ústí nad Labem jako věcně správné usnesením ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119, potvrdil.
4. Žalovaná uzavřela, že lze mít za to, že žalobce bude se svou ústavní stížností zjevně neúspěšný, neboť Ústavní soud nemá důvod posoudit věc jinak než podle usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 669/09, a konstantní související judikatury. Zároveň opakovaně judikoval, že žaloby znějící na peněžité plnění nepřevyšující 50 000 Kč jsou podle § 238 odst. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném a účinném znění, bagatelní. Exekuční řízení je vedeno pro částku 3 105 Kč s příslušenstvím, a jedná se tak o bagatelní věc.

III. Žaloba

5. Žalobce v podané žalobě po stručné rekapitulaci průběhu správního řízení vyložil, proč splňoval zákonné podmínky pro určení advokáta, popsal průběh exekučního řízení a rozhodování exekučních soudů a uvedl, proč by měl Ústavní soud posoudit jeho ústavní stížnost. Je toho názoru, že je společenským, ale i zájmem žalobce, aby Ústavní soud posoudil, zda soudní exekutor byl oprávněn zabavit věci z vlastnictví žalobce, přičemž odpověď na tuto otázku dává § 67 zákona č. 150/2001 Sb., exekuční řád (dále jen „*exekuční řád*“), dále otázky, zda byl žalobce oprávněn návrh na vyškrtnutí věcí ze soupisu movitých věcí (srov. § 68 exekučního řádu) a otázky, zda soudní exekutor platně doručil žalobci usnesení Okresní soud v Děčíně o zamítnutí žalobcova návrhu na částečné zastavení exekuce.
6. Žalobce nezákonnost samotného napadeného rozhodnutí shledává ve skutečnosti, že žalovaná není oprávněna k provádění účelového a jednostranného správního uvážení o možné úspěšnosti ústavní stížnosti. Na základě toho není oprávněna rozhodovat o tom, komu určí advokáta. Takové posouzení je výlučně v kompetenci Ústavního soudu. Žádost může být zamítnuta pouze z důvodu zneužití práva nebo zjevně bezdůvodného uplatnění práva, což podle žalobcova názoru splněno není.
7. Za bezdůvodné nebo zjevně neúspěšné přitom nelze považovat podání ústavní stížnosti jen proto, že obecné soudy opakují stejné protiprávní argumenty, aniž by se vypořádaly s námitkami žalobce. Žalovaná je podjatá a prezentuje se jako advokát, který aktivisticky vyhledává argumenty v neprospěch žalobce a jeho argumentaci zamlčuje.

8. Za zcela absurdní žalobce považuje argumentaci, že ústavní stížnost nemůže být úspěšná, neboť zabavený majetek nepřesahuje částku 50 000 Kč. Právo na pokojné užívání vlastnictví a jeho nedotknutelnost je ústavně zaručeným právem, které musí být za všech okolností garantováno bez ohledu na cenu.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 15. 2. 2024 jednak sporovala, zda jsou u žalobce splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Co se týče věci samé, má za to, že v části, v níž se žalobce věnuje k řízením před civilními soudy, se žaloba míjí s předmětem nynější věci. K bodům IV a V žaloby uvedla, že Krajský soud v Ústí nad Labem jako první věc musel posoudit, zda odvolání žalobce bylo podáno včas. Proto pokud dospěje soud k závěru, že jde o opožděné odvolání, nezabývá se dalšími námitkami. K namítaným důvodům nezákonnosti žalovaná shrnula, že je povinna ke správnému uvážení, zda žádost žadatele není bezdůvodným uplatňováním práva podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii. Protistrana v řízení o žádosti o určení advokáta neexistuje a pouze se rozhoduje o žádosti konkrétního žadatele pro konkrétní věc, tedy se posuzuje, zda jsou splněny zákonné podmínky pro vyhovění žádosti. Žalobce vytrhává z kontextu argumentaci týkající se bagatelního předmětu řízení, žalovaná se přitom zabývala úvahou o ochraně zákonnosti a ústavnosti, připustila výjimky vyplývající z judikatury a vysvětlila, proč dospěla k závěru o zjevné bezdůvodnosti žalobcem uplatňovaného práva. Žalovaná je názoru, že nemůže být úspěšný tam, kde zcela selhal v samotném soudním (exekčním) řízení, kdy i jemu vyhrazený opravný prostředek použil opožděně a uplatnil ho (podal ho) k nesprávnému orgánu, jakkoli byl řádně poučen o tom, v jaké lhůtě, ke kterému orgánu a prostřednictvím kterého orgánu má případný opravný prostředek podat.

V. Replika žalobce

10. Žalobce se v replice ze dne 21. 2. 2024 vyjádřil ke svému nároku na osvobození od soudních poplatků a zopakoval okolnosti, které se týkaly zahrnutí věci do soupisu movitých věcí a setrval na své žalobní argumentaci proti rozhodnutí obecných soudů. K vyjádření žalované k předmětu řízení uvedl, že argumentace žalované se odvíjí od nicotného usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 1. 6. 2022, č. j. 49 EXE 1205/2020-31.

VI. Jednání

11. Jednání ve věci se konalo 23. 5. 2024. Žalobce se z jednání omluvil a souhlasil s projednáním a rozhodnutím věci v jeho nepřítomnosti. Žalovaná setrvala na svém dosavadním procesním postoji.
12. Soud neprovedl důkazy navrhované žalobcem v žalobě: žádostí žalobce o právní službu pro fyzickou osobu ze dne 18. 8. 2023 a rozhodnutím České advokátní komory ze dne 31. 8. 2023, č. j. 10.01-000427/23-002, odvoláním žalobce proti usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 11. 1. 2023, č. j. 49 EXE 1205/2020-91, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119. Jedná se o součásti předloženého správního spisu, kterým se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
13. Soud neprovedl důkaz usnesením Okresního soudu v Děčíně ze dne 1. 6. 2022, č. j. 49-EXE-1205-2020-31 pro nadbytečnost, neboť jeho stěžejní obsah vyplývá z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119.

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového i právního stavu v době vydání rozhodnutí správního orgánu a v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném a účinném znění (dále jen „s. ř. s.“), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
15. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci.
16. Žalobce dne 18. 8. 2023 žádal o určení advokáta pro řízení před Ústavním soudem ve věci ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119.
17. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119, bylo potvrzeno usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 11. 1. 2023, č. j. 49 EXE 1205/2020-91, kterým bylo jako opožděné odmítnuto odvolání žalobce proti usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 1. 6. 2022, č. j. 49 EXE 1205/2020-31 (dále též jen „*prvostupňové rozhodnutí*“). Posledně uvedeným usnesením byl zamítnut návrh žalobce na zastavení exekuce vedené proti němu jako povinnému. Krajský soud v Ústí nad Labem uvedl, že prvostupňové rozhodnutí obsahovalo poučení o opravném prostředku, který se podává do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Děčíně. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 20. 6. 2022 a ten proti němu podal odvolání, které dne 4. 7. 2022 doručil do datové schránky soudního exekutora. Exekutor odvolání postoupil soudu až dne 14. 12. 2022. Soud prvního stupně odvolání posoudil jako opožděně podané a odmítl jej podle § 208 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném a účinném znění (dále jen „o. s. ř.“). Žalobce proti tomuto usnesení podal včasné odvolání a Krajský soud v Ústí nad Labem usnesení jako věcně správné potvrdil.
18. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 31. 8. 2023, č. j. 10.01-000427/23-002, žalovaná rozhodla tak, že se žalobci advokát neurčuje, a to z důvodu zjevně bezdůvodného uplatňování nebo bránění práva. Žalobce napadenému rozhodnutí vytýká, že žalovaná není oprávněna k úvaze o možné úspěšnosti ústavní stížnosti, aby na základě toho určovala advokáta.
19. Obecně platí, že poskytování právních služeb je činnost úplatná s tím, že si klient advokáta vybírá a hradí mu odměnu (§ 22 odst. 1 zákona o advokacii).
20. Ústavní soud v nálezu ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21 vyložil, že podle čl. 36 odst. 1 Listiny se každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Nezbytným předpokladem pro garantování přístupu k soudu je pak právo na právní pomoc včetně práva na účinnou právní ochranu, které vede i k naplnění rovnosti účastníků řízení podle čl. 37 odst. 3 Listiny a čl. 96 odst. 1 Ústavy (srov. nález sp. zn. IV. ÚS 682/16 či I. ÚS 630/16). Právo na právní pomoc zakotvuje čl. 37 odst. 2 Listiny, kde je výslovně stanoveno, že každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku tohoto řízení.
21. V rámci ochrany práva osob na přístup k soudu pak ve výjimečných případech může vzniknout vztah mezi klientem a advokátem i rozhodnutím soudu nebo žalované dle § 18

odst. 2 zákona o advokacii. Žadateli se pak právní služba podle § 18c zákona o advokacii poskytuje bezplatně. Pokud jde o určení advokáta pro řízení před Ústavním soudem a v řízení před orgánem veřejné správy, hradí odměnu advokáta stát. V ostatních věcech, ke kterým je advokát určen podle § 18c, poskytuje advokát právní služby nadále na své náklady, případně má nárok na poskytnutí náhrady podle stavovského předpisu (§ 23 odst. 3 zákona o advokacii).

22. Ústavní soud ve shora citovaném nálezu poukázal na to, že právo na právní pomoc náleží každému, jeho subjektem je tedy každá fyzická i právnická osoba. Právo na právní pomoc musí být zajištěno všem, tedy jak osobám majetným, tak nemajetným (srov. nález sp. zn. IV. ÚS 2334/17). Rozšíření bezplatné právní pomoci je pak bezpochyby legitimním, žádoucím cílem směřujícím k posílení ústavní záruky práva na právní pomoc. Ústavní soud proto v dané věci zrušil ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve slovech „*jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují*“, neboť zákonodárce jím omezil právo žadatele obrátit se na Českou advokátní komoru s žádostí o určení advokáta k poskytnutí právní služby pouze na případy odůvodněné příjmovými či majetkovými poměry.
23. Byť Ústavní soud akcentoval rozšíření práva na právní pomoc k zajištění práv v čl. 36 odst. 1 a v čl. 37 odst. 2 Listiny v co nejširším rozsahu, současně vyložil, že pokud jde o případy odmítnutí poskytnutí právních služeb z důvodů zjevně bezdůvodného uplatňování nebo bránění práva, na ty pamatuje postup upravený v § 18c odst. 5 a 6 zákona o advokacii. Takové případy je však nutné vždy posuzovat podle individuálních okolností konkrétní věci, a nikoliv je řešit změnou zákona, která paušálně vyloučí přístup k právní pomoci a tedy také přístup k soudu.
24. Konkrétně tedy podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii platí, že Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, bez zbytečného odkladu. Komora žádosti nevyhoví, jestliže jde o zneužití práva nebo jde-li o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva.
25. V ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii zavedený legální pojem „*zjevně bezdůvodné uplatňování práva*“ vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021-30. V něm v podstatě postavil na roveň kategorii zjevné neúspěšnosti návrhu dle § 36 odst. 3 s. ř. s. při rozhodování o návrhu na osvobození od soudních poplatků a pro ustanovení advokáta v řízení před soudem a zjevně bezdůvodného uplatňování práva (§ 18c odst. 5 zákona o advokacii). Nejvyšší správní soud vyložil, že „*podstatou obou institutů je neustanovit zástupce a nehradit jeho náklady z veřejných financí pro zbytečnost a nedůvodnost takového postupu. I kdyby byl zástupce ustanoven, jeho jakákoliv aktivita by nemohla vést k úspěchu ve věci. I přestože je tak slovní vyjádření obou ustanovení jiné, jejich význam je v zásadě shodný, pouze pojem použitý v zákoně o advokacii lze považovat za o něco málo širší.*“ Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005-105, č. 909/2006 Sb. NSS, by zjevná neúspěšnost návrhu podle § 36 odst. 3 s. ř. s. měla být zjiřitelná bez pochyb okamžitě, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo prováděno dokazování.
26. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2006, č. j. 3 As 26/2006-69, vyplývá, že při posuzování zjevné bezúspěšnosti návrhu není krajský soud oprávněn učinit si sám předběžný úsudek o právním názoru Nejvyššího správního soudu: „*Závěr o zjevné neúspěšnosti podaného návrhu by si byl soud prvního stupně oprávněn učinit toliko v situaci, kdy*

by např. kasační stížnost byla podána opožděně, osobou k tomu zjevně neoprávněnou, či by byla podána proti rozhodnutí, proti němuž není kasační stížnost přípustná. Pokud však byla podaná kasační stížnost včasná, přípustná a stěžovatel byl zastoupen advokátem, nebylo možné dospět k závěru, že kasační stížnost zjevně nemůže být úspěšná, neboť Městský soud v Praze nebyl oprávněn činit si závěr o vlastním právním posouzení věci, které bylo kasační stížností napadáno.“

27. Daný pojem vyložil Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007-72: „Vlastnost „zjevně neúspěšného návrhu“, kterou zákonodárce vyjádřil pojmem „zjevně“, je třeba vykládat jako vlastnost návrhu seznatelnou „na první pohled“, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjiřitelná. Takovým „zjevně neúspěšným návrhem“ může být např.: opožděně podaná žaloba, opožděně podaná kasační stížnost; návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout; návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení charakteru a povahy žalobou napadeného úkonu) vyloučen z meritorního přezkoumání, jako je např. kasační stížnost proti usnesení o přerušení řízení.“
28. Nejvyšší správní soud zastává názor, že zjevně bezúspěšným návrhem, resp. i zjevným bezdůvodným uplatňováním práva mohou být situace, kdy se osoba svým návrhem sice snaží domoci určitého procesního výsledku, ovšem činí to za takových podmínek, které úspěšnost této procesní aktivity už na první pohled zcela negují. Typickým příkladem zjevné procesní neúspěšnosti (bezdůvodně uplatňovaného práva) pak mohou být především opožděné žádosti, návrhy či opravné prostředky.
29. Pojem „zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva“ je nutno podle názoru městského soudu vykládat úžeji v návaznosti na individuální okolnosti věci v situaci, kdy se žadatel domáhá určení advokáta pro podání ústavní stížnosti. To vzhledem k tomu, že ústavní stížnost je pro žadatele poslední možností, jak hájit svá práva, zasažená předchozím postupem orgánů soudní moci, prostředky procesní obrany. Platí přitom, že v řízení před Ústavním soudem se účastník nebo vedlejší účastník může dát zastupovat pouze advokátem v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy. (srov. § 72 odst. 3 a § 29 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu). Neurčení advokáta k ústavní stížnosti tedy může pro žadatele znamenat porušení článku 36 odst. 1 a čl. 37 odst. 2 Listiny, které povede k odeprání práva k přístupu k Ústavnímu soudu a tedy k odmítnutí možnosti, aby zde efektivně hájil svá práva.
30. Z podkladů správního spisu vyplývá, že žalobci bylo dne 19. 6. 2021 (tvrzení žalobce) nebo 20. 6. 2021 (konstatování Krajského soudu v Ústí nad Labem) doručeno prvostupňové rozhodnutí o zamítnutí návrhu žalobce na částečné zastavení exekuce. To obsahovalo poučení o opravném prostředku ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který se podává prostřednictvím Okresního soudu v Děčíně. Žalobce odvolání nicméně doručil exekutorovi dne 4. 7. 2022 a od něj se do právní sféry Okresního soudu v Děčíně dostalo až dne 14. 12. 2022. Okresní soud poté usnesením ze dne 11. 1. 2023 odvolání žalobce odmítl pro opožděnost. Zabýval se všemi odvolacími námitkami žalobce. Byl toho názoru, že prvostupňové rozhodnutí správně doručil žalobci soudní exekutor a že mělo zákonem stanovené náležitosti. Dále se zabýval včasností odvolání, které bylo podáno u soudního exekutora. Vycházel přitom z judikatury civilních soudů (z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 2. 2004, sp. zn. 9 Co 169/2004, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. Rc 76/2005, i z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 9. 2019, sp. zn. 20 Cdo 2423/2019), podle kterého soudní exekutor není orgánem, u kterého lze podat odvolání proti usnesení exekučního soudu, ani orgánem, který má povinnost takové podání doručit soudu ve smyslu § 57 odst. 3 o. s. ř.

31. Žalobce proti usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 11. 1. 2023 podal včasné odvolání. Krajský soud v Ústí nad Labem v usnesení ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119 dospěl k závěru, že odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo skutečně opožděné, citovanou judikaturu pak shledal zcela přílehavou na věc. Zdůraznil, že judikatura je při řešení této otázky již ustálena v tom, že soudní exekutor není orgánem, u kterého lze podat odvolání proti usnesení soudu, ani orgánem, který má povinnost takové podání doručit soudu ve smyslu § 57 o. s. ř., neboť jej ve smyslu tohoto ustanovení nelze považovat za „soud“. Pokud tedy napadené usnesení obsahovalo řádné poučení o lhůtě i místu k podání odvolání, je pro posouzení konce běhu zákonem stanovené odvolací lhůty rozhodující až den, kdy podání odvolatele došlo do dispozice soudu prvního stupně, proti jehož rozhodnutí směřovalo.
32. Z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119, tak lze podle názoru městského soudu snadno dojít k závěru, že civilní soudy jsou ve shodě v otázce na to, že odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí bylo opožděné. Tento svůj názor přitom podpořily i příslušnou judikaturou.
33. Žalovaná pak v napadeném rozhodnutí o správnosti těchto závěrů nepochybovala. Poukázala především na usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 669/09.
34. Městský soud konstatuje, že lhůta pro podání odvolání, jeho forma a proces i adresát odvolání vyplývají jak z poučení obsaženého v napadeném prvostupňovém usnesení soudu, tak přímo ze zákona (§ 204 odst. 1 o. s. ř.). Žalobce si tak mohl a měl být včas vědom toho, jakým způsobem a u koho má podat opravný prostředek proti prvostupňovému rozhodnutí Okresního soudu v Děčíně. Podstatné je však to, že v žalované odkazované usnesení ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 669/09 pak Ústavní soud ve skutkově obdobné věci, kdy byl opravný prostředek rovněž podán k nepříslušnému orgánu soudní moci, ústavní stížnost tehdejšího stěžovatele odmítl. Tuto judikaturu poté následují i Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2016, č. j. 7 As 274/2016 – 16) i Nejvyšší soud (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2016, 22 Cdo 4459/2015).
35. Zjevně tedy existuje ustálená (tj. nikoliv ojedinělá, popř. excesivní) judikatura obecných soudů, které vyšly z vyloženého názoru Ústavního soudu na stěžejní otázku žalobcovy exekuční věci – tj. na otázku včasnosti opravného prostředku uplatněného u nepříslušného orgánu soudní moci. Jedná se o aplikaci jednoduchých procesních pravidel, nejedná se o otázku skutkově či právně složitou, která by vyžadovala rozsáhlou či složitou právní argumentaci a následné hodnocení.
36. Žalobce v žalobě (bod IV) obdobně jako v odvolání proti usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 11. 1. 2023 rovněž rozebírá formální náležitosti prvostupňového rozhodnutí, svůj názor na povinnost soudního exekutora sepsat resp. vyškrtnout věci ze soupisu movitých věcí k návrhu povinného dle § 67 a § 68 exekučního řádu. Tyto otázky však pro věc stěžejní nebyly, neboť ani odpověď na ně by nic nezměnila na tom, že žalobce podáním odvolání u soudního exekutora uplatnil svou obranu proti prvostupňovému rozhodnutí (o zamítnutí návrhu na vyškrtnutí věcí ze soupisu resp. na zastavení exekuce) opožděně.
37. Jakkoliv tedy z obecného hlediska jistě nelze předjímat, jak Ústavní soud rozhodne o ústavní stížnosti, výše citovaná judikatura přesto podle názoru městského soudu neposkytuje prostor k pochybnostem o názoru, který v soudní judikatuře panuje na stěžejní otázku věci, tj. že žalobce podal odvolání k soudnímu exekutorovi jako u nepříslušného orgánu a v důsledku toho bylo toto odvolání opožděné.

38. Žalobcová ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 8 Co 125/2023-119 tak podle názoru městského soudu zjevně splňuje nejvyšší předpoklad proto, aby byla u Ústavního soudu neúspěšná. Žalovaná rozhodnou judikaturu v napadeném rozhodnutí příhodně (nikoliv svévolně) aplikovala, postupovala proto správně, když žádost žalobce posoudila jako zjevně bezdůvodné uplatňování práva podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii.
39. Žalobce konečně nesouhlasil s názorem žalované, že ústavní stížnost nemůže být úspěšná, neboť zabavený majetek nepřesahuje částku 50 000 Kč.
40. Žalovaná v napadeném rozhodnutí skutečně shrnula judikaturu Ústavního soudu (blíže viz jeho rozhodnutí citovaná v napadeném rozhodnutí), podle níž částky do 50 000 Kč již s ohledem na svou výši nejsou schopny představovat porušení základních práv a svobod.
41. Současně však žalovaná také poukázala na nutnost výhrady individuálního posouzení v některých extrémních případech flagrantních pochybení s intenzivními reálnými následky do sféry určité osoby. Ani žalovaná tedy bez dalšího neuzavřela, že by pouze bagatelní výše sporu měla svědčit jako samostatný důvod zjevně bezdůvodného uplatňování práva podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii.
42. Tuto úvahu však žalovaná v případě žalobce vztáhla k tomu, že spor se týká exekuce vedené pro 3 105 Kč a žalobci byla jejím výkonem zabavena vrtačka, klávesnice a čelovka v celkové hodnotě několika málo set Kč. Ve spojení s tím, že z odůvodnění Krajského soudu v Ústí nad Labem nevyplývá porušení základního práva nebo svobody žadatele, žalovaná je toho názoru, že nelze ani v tomto případě očekávat změnu v přístupu Ústavního soudu k bagatelním sporům.
43. Taktéž Městskému soudu v Praze z mnoha žalovanou citovaných rozhodnutí vyplývá dlouhodobě ustálený zdrženlivý přístup Ústavního soudu k zásahům do bagatelních sporů. Při posuzování jednotlivých, stěžovateli tvrzených pochybení orgánů veřejné moci, totiž Ústavní soud konstantně přihlíží také k tomu, jak intenzivně tato pochybení zasahují do sféry stěžovatelů. Z toho důvodu obvykle odmítá ústavní stížnosti směřující proti rozhodnutím o částkách, jež jsou svojí povahou bagatelní, byť zásah není vyloučený ve výjimečných (excesivních) případech např. evidentní svévole orgánů veřejné moci vůči stěžovateli (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 5. 2016, apod. zn. II. ÚS 918/16).
44. Žalovaná poukazem na nízkou hodnotu sporu (v řádech stokorun českých) v projednávané věci aplikovala toliko úvahu o tom, že ani není možné očekávat změnu ustáleného názoru Ústavního soudu ke sporům typu žalobcovy věci. Jak již městský soud vyložil výše, stěžejním důvodem pro rozhodnutí žalované je to, že ve věci včasnosti (resp. opožděnosti) opravného prostředku uplatněného u nepříslušného orgánu soudní moci existuje již ustálená judikatura. Poukaz na hodnotu sporu tedy představuje jen další korektiv k úvaze, zda by Ústavní soud v žalobcově věci případně mohl shledat natolik výrazný zásah do jeho Ústavou a Listinou zaručených práv, aby ten mohl být se svou ústavní stížností úspěšný.
45. Soud se proto žalovanou ztotožnil v názoru, že i vzhledem k ustálenosti judikatury ke stěžejní otázce a vzhledem k nízké hodnotě sporu lze reálně, tj. zjevně, očekávat bezúspěšnost žalobcovy ústavní stížnosti. I v souběhu těchto dvou skutečností lze podle názoru shledat důvod pro neurčení advokáta pro zjevně bezdůvodné uplatňování práva podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii.

46. Žalobce v bodě IV žaloby svou argumentaci směřoval také proti zákonnosti rozhodnutí vydaných civilnímu exekučními soudy, jejich posouzení tak nespadá do pravomoci správních soudů a jde mimo rámec této žaloby (srov. § 4 s. ř. s.).
47. Pouze pro úplnost soud dodává, že usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 1. 6. 2022, č. j. 49 EXE 1205/2020-31 správně doručoval soudní exekutor. Ten postupoval podle § 56 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), v platném a účinném znění (dále jen „*exekuční řád*“), podle kterého písemnosti v exekučním řízení doručuje exekutor. Co se týče posouzení žalobcova návrhu na „vyškrtnutí ze soupisu MV“ jako návrhu na zastavení exekuce soud konstatuje následující. K návrhu na vyškrtnutí ze soupisu (ať podle § 267 o. s. ř. nebo § 68 exekučního řádu) je aktivně legitimována třetí osoba odlišná od povinného, což potvrzuje i odborná literatura (SVOBODA, Karel. § 68 [Vyškrtnutí věci ze soupisu]. In: SVOBODA, Karel, JÍCHA, Lukáš, KREJSTA, Jan, HOZMAN, David, ÚŠELOVÁ, Veronika, KOCINEC, Jaroslav a kol. Exekuční řád. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 625, marg. č. 2.). Naopak k podání takového návrhu povinným (tedy žalobcem) slouží institut zastavení řízení podle § 268 odst. 1 písm. d) popř. f) o. s. ř. a § 55 exekučního řádu (srov. komentář k § 267 a § 268 odst. 1 o. s. ř. in: Lavický, P. a kol. Občanský soudní řád (§ 251 až 376). Exekuční řád. Exekuční právo. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015)

VIII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

48. Soud se za okolností projednávané věci ztotožnil se žalovanou, že žalobcova ústavní stížnost bude zjevně neúspěšná a že z toho důvodu nelze žalobci určit advokáta k poskytnutí právní služby pro zjevně bezdůvodné uplatňování práva podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii. Další dílčí námitky soud neshledal důvodnými.
49. Na základě shora uvedených skutečností soud žalobu shledal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. S ohledem na to, že žalobce v řízení úspěšný nebyl, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jakožto úspěšnému účastníkovi řízení náležela náhrada nákladů řízení, soud tuto náhradu nepřiznal, neboť jí nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. května 2024

JUDr. Jaromír Klepš v.r.
předseda senátu